

13. DERS

37) MUHABBET 38) MÂRİFET 39) MUHÂSEBE

37) MUHABBET: → Muhabbet; sevgi, kalbî alâka, herhangi bir şeye veya herhangi birine düşkünlük mânâlarına gelir ki; insanın duygularını bütünüyle tesiri altına alması itibarıyla aşk, vuslat arzusuyla yanıp-tutuşma şeklinde daha derin buudlara ulaşmasına da şevk u iştihak denir.

→ Gerçek muhabbet, insanın, bütün benliğiyle Sevgili'ye yönelip O'nunla olması, O'nu duyması ve topyekün başka arzulardan, başka isteklerden sıyrılabilmesiyle tahakkuk eder

→ Muhabbetin iki önemli rüknü vardır:

1. Zâhirî ki; her zaman Sevgili'nin hoşnutluğunu takip etmektir,

2. Bâtînî ki; iç âlemini O'nunla alâkalı olmayan her şeye karşı bütün bütün kapamaktır.

→ Kâinatın mayası muhabbettir. İnsan yaratılışında, incilerden en büyük hikmet, muhabbettir. Yaratılış incisinin adı Muhammed (sav) ise soyadı muhabbettir.(Habîbullah)

(KZT 1 - Muhabbet)

(Hitap Çiçekleri - Muhabbet)

38) MÂRİFET: → Lügat mânâsı itibarıyla bilmek de demek olan mârifet; düşünce ve himmetle, vicdan ve iç tefahhusla elde edilen hususî bir bilgidir

→ İlim, küllî ve umumî bir bilme, mârifet ise herhangi bir şeyi –bu şeye Zât-ı ulûhiyet de dahildir– vech-i cüz'üyle tanımak demektir.

→ Bir insanın mârifet erbabından olup Hak nezdinde âriflerden sayılabilmesi, onun Allah'ı, Allah'a ulaştıran yolları, hatta yollardaki handikapları ve bu handikapların aşılması için nazarî bilgileri, sonra da bu nazarî bilgilerini tatbik edebilme iradesini ortaya koymasına bağlıdır.

→ Mârifet ehlinin kendine göre emareleri de vardır; ârif, Mâruf'tan başkasının teveccüh ve iltifatını beklemez.. O'ndan gayrisiyle halvet olmaz.. göz kapakları ve kalb kapılarını O'ndan başkasına açmaz. Gerçek ârifin, başkasına teveccühü, başkasıyla halvet arzusu ve gözlerinin içine başka hayalin girmesi, onun için en büyük azaptır.

(KZT 1 - Mârifet)

(Fasıldan Fasıla 4 - Mârifet Ufku)

39) MUHÂSEBE: → Kelime itibarıyla hesap görme, hesaplama, kendi kendini sorgulama mânâlarına gelen muhâsebe; mü'minin, her lahza iyi-kötü, doğru-yanlış, sevap-günah nevinden yaptığı bütün amellerini gözden geçirip, hayır ve güzellikleri şükürle karşılaması; inhıraf ve günahları istiğfarla gidermeye çalışması; yanlışlık ve kötülükleri de tevbe ve nedametle düzeltmeye gayret göstermesi adına çok önemli bir cehd ve insanın iradesinin hakkını vermesi adına da ciddî bir teşebbüstür.

→ İnsanlık hakikî muhasebe duygu ve düşüncesini İslâm'la tanımıştır. İslâm'ın diriltici ikliminden istifade edememiş fertlerin, muhasebe ve kendi kendilerini kontrol adına yaptıkları şey, basit bir nefis sorgulaması denemesinden başka bir şey değildir.

→ İnsanlığın İftihar Tablosu (sallallâhu aleyhi ve sellem) derin bir muhasebe insanıdır. Ümmeti için en güzel örnek olan Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), "Bildiğimi bilseydiniz az güler, çok ağlardınız." yani "Yataklara girip yatamaz, ağzınıza koyduğunuz lokmayı yutamaz ve bir yudum su içemezsiniz." buyurmuş ve bir

sahabinin yorumu çerçevesinde, “Keşke kesilip biçilen bir ağaç olsaydım.” gibi mülâhazalarla sorumluluğun ağırlığını çevrelerine duyurmaya çalışmışlardır.

(KZT 1 - Muhâsebe)

(Prizma 5 / Kendi İklimimiz - Muhâsebe ve Muhâsebe Kahramanları)

Aşağıdaki kelimeleri manalarına uygun bir şekilde birleştirin:

Muhâsebe

Sevgi, kalbî alâka

Mârifet

İnsanın kendi kendini sorgulaması

Muhabbet

Düşünce ve himmetle, vicdan ve iç tefahhusla elde edilen hususî bir bilgidir

Aşağıdaki boşlukları doldurunuz:

Her şeyden önce şu hususu ifade etmek gerekir ki, insanlık hakikî ..... duygu ve düşüncesini İslâm’la tanımıştır. İslâm’ın diriltici ikliminden istifade edememiş fertlerin, ... ve kendi kendilerini kontrol adına yaptıkları şey, basit bir nefis sorgulaması denemesinden başka bir şey değildir.

Peygamber deyip de, "....."i hatırlamamaya imkân var mı? Sevgiyi hatırlamadan, gerçek "Vahdet"i düşünmeden, bir saadet devri nasıl düşünülür? O, âleme ..... dellâli olarak geldi ve dört bir bucağı şefkat anahtarıyla açtı. Dostu, düşmanı O'ndan mürüvvet gördü, kîll ü kale mahal kalmadı. O kadar ki Allah (cc) O'na, cezaların tatbikinde şefkate kapılmamasını söylüyor, ümmetinin ızdırabından ve çok kere onların duygusuzluğundan hissettiği teessürü başına kakıyordu.

Kanaatimce, bu lâubâliliğin altında ..... eksikliği yatmaktadır. Zira, Allah’ı bilmesi lazımdır ki insan haşyetli olsun. “Allah saygısını tam olarak ancak O’nu hakkıyla bilenler duyarlar.” fehvâsınca, Mevlâ-yı Müteâl’e karşı gerekli hürmet ve tâzimi de ancak O’nu sıfât-ı sübhaniyesi ve Esmâ-i Hüsnâ’sıyla tanımaya muvaffak olmuş, ihsan ufkunda seyahat eden Hak erleri ortaya koyabilirler. Tabîî onların haşyetleri de herkesin kendi ..... seviyesine ve yakîn mertebesine göre farklı farklıdır.